

28/05/2024
כ" אייר תשפ"ד

לכבוד
אורטל סנקר, עו"ד
עמותת אדם טבע ודין
באמצעות מייל: ortal@adamteva.org.il

שלום רב,

הנדון: בקשה למידע - תוכניות הערכות לשינוי אקלים
פנייתך 417673 מתאריך 21/4/24

בהמשך לבקשתך שבסימוכין, להלן המידע המבוקש:

- 1. תכנית ההיערכות שנערכה על ידי המשרד (ובכלל זה על ידי הגופים שתחת אחריות המשרד), בהתאם להחלטת הממשלה.**
מצורפת התכנית. שם הקובץ: "תכנית עבודה היערכות למשבר האקלים" בתוך התיקיה: תוכנית ההערכות הממשלתית. חלק מהמשימות שבתכנית המצורפת משותפות למשרדים נוספים. במהלך שנת 2023 משרד העבודה לקח חלק פעיל בתהליך לגיבוש תכנית עבודה להיערכות לשינוי האקלים אשר הובל על ידי המשרד להגנת הסביבה על פי החלטת הממשלה 1902. משרד העבודה מזהה כי תהליכי הפחתת פליטות (מיטיגציה) עשויים להשפיע על הביקוש לעובדים ולכישורים מסויימים. כמו כן, תנאי מזג האוויר כיום והשינויים הצפויים על פי תרחישי הייחוס משפיעים על תנאי העבודה וייתכן ויידרשו שינויים בצורת העבודה (אדפטציה).
לצד גיבוש תכנית העבודה, משרד העבודה בחן במהלך שנת 2023 את ההשפעות הצפויות על שוק העבודה, מיהם העובדים שיושפעו מכך ודרכי פעולה אפשריות של המשרד. המשרד, בהובלת אגף תכנון מדיניות ואסטרטגיה, ביצע סקירה של התוכניות הממשלתיות לצמצום פליטות גזי חממה בדגש על ענפי האנרגיה והתחבורה. כמו כן, ביצע המשרד מיפוי של השינויים המרכזיים הצפויים בשוק העבודה כתוצאה מהם, ערך ראיונות עם מומחים בתחומי ההשפעה וביצע סקירה בינלאומית של הערכות ופעולות בנושא מעבר צודק בשוק העבודה. התוצר מתהליך העבודה, דו"ח "השפעות המעבר לכלכלה דלת פחמן ושינוי אקלים על שוק העבודה", מתייחס להפחתת פליטות והסתגלות לשינוי אקלים כחלק משוק העבודה המשתנה וצפוי להתפרסם בתקופה הקרובה.
- 2. ככל שלא הוכנה תכנית היערכות כאמור בסעיף 1 לעיל, נבקש לדעת האם המשרד פועל להכנת תכנית היערכות כוללת לשינוי אקלים, כפי שמורה החלטת הממשלה.**
בסעיפים 2א-2ה התבקשנו להשיב לשאלות בתנאים הבאים:
(1) לא הוכנה תכנית היערכות כוללת לשינוי האקלים;
(2) המשרד פועל להכנתה. המשרד סיים להכין את התכנית, אך למען הסר ספק להלן המידע על פי הסעיפים:
א. במידה שכן – נבקש לדעת מה סטאטוס הטיפול הנוכחי בקידום תכנית היערכות כוללת? גיבוש התכנית הסופית הסתיים בתחילת שנת 2024.

משרד העבודה | labor.gov.il
טל' 074-7696255 | דוא"ל HofeshMeyda@labor.gov.il
רחוב בנק ישראל 7, קריית הממשלה, ירושלים 9139102

- ב. **במידה שכן – נבקש לדעת מה צפי פרסום התכנן ומהם לוחות הזמנים ואבני הדרך עד פרסום התכנית?** ברבעון הראשון של 2024 התכנית עברה לעריכה לצורך פרסום כחלק מתכנית כוללת של כלל משרדי הממשלה והיא צפויה להתפרסם על ידי המשרד להגנת הסביבה בימים אלה.
- ג. **במידה שכן – מי הממונה האחראי במשרד על יישום החלטת הממשלה להכנת התכנית?** טרם נקבע ממונה האחראי על הנושא במשרד. בימים אלה המשרד מקים צוות מיוחד לקידום הנושא זה על בסיס התכנית שגובשה והדוח שהוכן על ידי אגף אסטרטגיה.
- ד. **במידה שכן – האם הוקצו תקציבים נפרדים לנושא? במידה שכן – כמה? וכמה מהווה תקציב זה מתקציבו הכולל של המשרד?** טרם הוקצו תקציבים לנושא.
- ה. **במידה שלא – נבקש לדעת מהם הנימוקים.** לא רלוונטי.

11. **ההחלטות שהתקבלו על ידי המשרד העוסקות ביישום ההחלטה.** במהלך שנת 2023 המשרד קידם מספר מהלכים למיפוי המידע, תיעדוף ו/או יישום ראשוני של התכנית להיערכות לשינוי האקלים.

כצעד מקדים למהלך להנגשת מידע והכשרות למגזר העסקי ולעובדים בנוגע לשינויי האקלים ודרכי היערכות במהלך שנת 2023 המשרד בחן תכניות חלופיות, עבור עובדים בתעשיות מזהמות ובהן תעשיות עתירות פחמן, בדגש על ענפי האנרגיה והתחבורה שהם הענפים האחראים על רוב פליטות גזי החממה ובהם מתוכננים השינויים הגדולים ביותר במסגרת המעבר לכלכלה דלת פחמן. לצד זאת, בחן המשרד ענפים נוספים כגון חקלאות, פסולת, תעשייה ומים. בבדיקה המשרד ניסה לזהות לאילו משרות הביקוש יגדל או יקטן בשל השינויים הצפויים, אילו מיומנויות חדשות ידרשו לעובדים בתחומים השונים ומה הם המאפיינים של העובדים שיושפעו.

לצד אלה, במכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית (מה"ט) נשקלה הכנסה של תכנים להכשרות הנוגעות לעבודה ירוקה בהתאם לצרכים שעולים ממעסיקים. כמו כן, המשרד בחן את הצורך באסדרת עיסוקים בשל התמורות החלות על שוק העבודה. בהתאם לכך, מקודמת בימים אלה חקיקת החוק לאסדרת העיסוק לרישוי בעלי מקצוע להתקנה וטיפול במערכות קירור ומיזוג אוויר בשל הצורך בצמצום השימוש בגזי חממה והחלפת הגזים במערכות אלה לידדותיים יותר לסביבה. בנוסף, ביצע המשרד בחינה ייעודית הנוגעת להשפעת כניסת כלי הרכב החשמליים לשוק העבודה בישראל והצורך ביצירת כוח אדם מתאים לטיפול בכלי רכב אלה ובהשלכות נוספות כגון התקנה ותחזוקה של עמדות טעינה ביתיות וציבוריות בפרט והמעבר לאנרגיה מתחדשת בכלל.

במקביל לכל אלה וכצעד משלים להתאמות הרגולציה של שוק העבודה להתמודדות עם סיכוני האקלים, מקדם משרד העבודה את תקנות הבטיחות בעבודות בנייה. מהלך רגולטורי זה, יפטור מחובת מינוי מנהל עבודה בהתקנת פאנלים סולאריים ובכך יתרום לקידום הטמעת אנרגיה ירוקה. מהלך נוסף שנבחן הינו אסדרת תפקיד היועץ לבנייה ירוקה. הנושא נידון במסגרת תהליך שיתוף ציבור שהובל על ידי צוות רגולציה באגף בכיר אסטרטגיה ותכנון מדיניות והסתיים בדצמבר 2023.

השימוש בתקן, אשר מפוקח על ידי המשרד להגנת הסביבה, אמנם הפך למחייב משנת 2021 אך נתקל בקשיים מסוגים שונים. בין הבעיות שזוהו ניתן למנות: הביקוש ההולך וגובר ליועצים לבנייה ירוקה שנותר ללא מענה מספק, הצורך בהעלאת רמת הידע של הקורסים המועברים בשוק והאיכות הנמוכה של התוצאות שהתקבלו בבדיקות המעבדה לנושא בנייה ירוקה. בעקבות כך, הומלץ לפתח הכשרה רשמית על ידי המשרד להגנת הסביבה, ובתוכה לשלב תכנים נוספים כגון של משרד האנרגיה. בנוסף, הומלץ לשקול ליצור תהליך הדרגתי, שיאפשר לכלול את מגוון תחומי הדעת ואנשי מקצוע מרקעים שונים, תוך יצירת האיזון בין הצורך בהעלאת הרמה המקצועית לבין הימנעות מיצירת מחסור ביועצים בשוק.

21. **הרישומים ו/או התכתובות ו/או מסמכים שמצויים בידי המשרד העוסקים ביישום החלטת הממשלה בנוגע להכנת תכנית היערכות כוללת:**
מצורפים מדריכים להכנת התכנית. מצורפים קבצי אקסל שהיוו בסיס לדיונים. כמו כן, מצורפים תכתובות שהיו עם חברת הייעוץ שהתניעה וליוותה את התהליך.

31. **סיכומי פגישות.** מצורפות מצגות מסכמות מדיונים שנערכו על התכנית. תשובתנו מתייחסת לתחומי אחריותו של המשרד עצמו, כולל הגופים שהם תחת אחריותו של המשרד.

3. **תהליך עריכת התוכנית בדגש על שיתוף ציבור:** מצורף מידע על תהליך שיתוף ציבור שהתקיים בעת עריכת התכנית. בתקופה שחפפה לעריכת התכנית נערך תהליך שיתוף ציבור הקשור למהלכים שהוחלט עליהם במסגרת תכנית ההיערכות הכוללת אך לא לעצם ההחלטה על אותם מהלכים במסגרת גיבוש התכנית. במסגרת זו, וכפי שתואר קודם תהליך לאסדרת המקצוע יועצי בנייה ירוקה. מצ"ב מסמך מסכם של התהליך.

בברכה,

דפנה סילוביסקי
הממונה על העמדת מידע לציבור
(בהטלת תפקיד)
אגף בכיר שירות לציבור